

Академічна доброчесність як визначальний принцип дослідницької діяльності аспіранта

Доповідач:
Вчений секретар НДЧ
к.філос.н., доцент Наталія КАРАУЛЬНА

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ –

це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

***Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII:
ст. 42***

Академічна доброчесність – це кодекс честі науковця, що значно більше, ніж університетські правила

Етичний кодекс університетської спільноти, ухвалений на Конференції трудового колективу Київського національного університету імені Тараса Шевченка 22.12.2017, визначає основні етичні принципи, якими керуються усі представники Університету у своїй діяльності :

- **академічна свобода** – самостійність, незалежність членів університетської спільноти у здобуванні й поширюванні знань та інформації, проведенні наукових досліджень і застосуванні їх результатів;
- **академічна доброчесність** – обстоювання чесності, справедливості, поваги, відповідальності, дотримання етичних принципів та визначених законом правил у навчанні, викладанні, у науковій (творчій) діяльності для утвердження довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

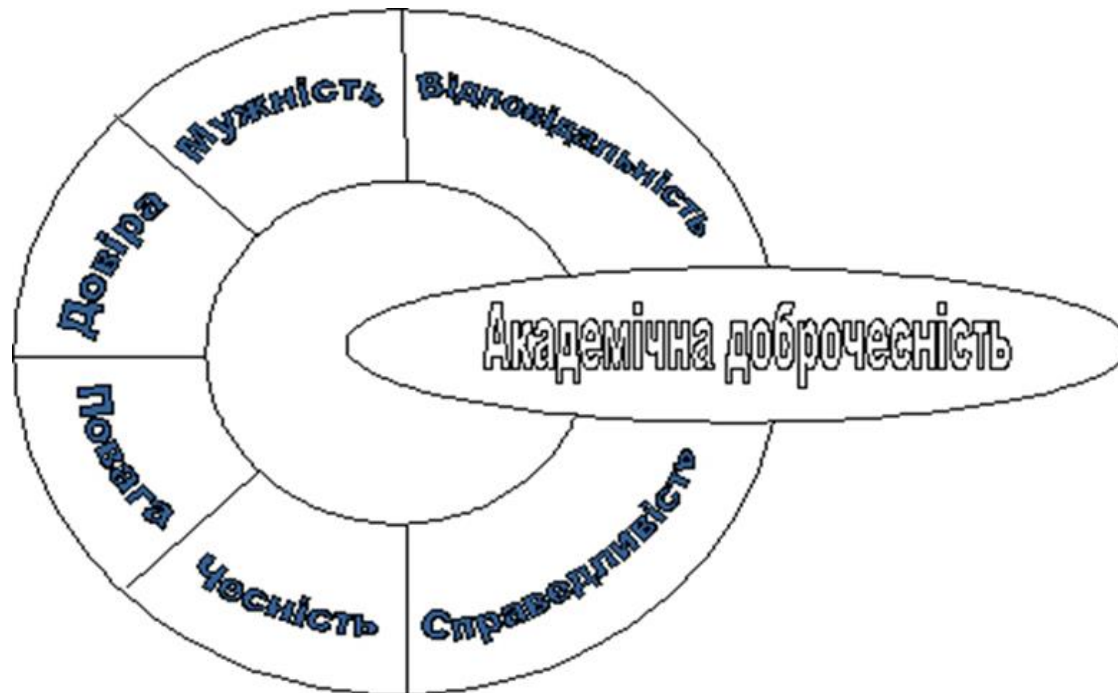
Формування та
розвиток
**КУЛЬТУРИ
АКАДЕМІЧНОЇ
ДОБРОЧЕСНОСТІ**
є одним із
пріоритетів
Київського
національного
університету
імені Тараса
Шевченка

Академічна доброчесність - пріоритет світового значення

Розроблений Міжнародним центром академічної доброчесності при Ратлендському інституті етики, Університет Клемсон у Південній Кароліні документ **“Фундаментальні цінності академічної доброчесності”** (Fishman 2012) декларує академічну доброчесність як «відданість академічної спільноти - попри усі виклики - шести фундаментальним цінностям: чесності, довірі, справедливості, повазі, відповідальності й мужності»

Порушення академічної доброчесності

- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема, під час оцінювання результатів навчання;

Порушення академічної доброчесності

- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів вищої освіти;
- **хибне співавторство** – внесення до списку авторів наукової чи навчально-методичної праці осіб, які не брали участь у створенні продукту.

Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII: ст. 42

***Академічна свобода вимагає відповідальності,
порушення академічної доброчесності
передбачає наслідки***

У разі виявлення порушень академічної доброчесності у дисертації та/ або наукових публікаціях здобувача, автор несе відповідальність відповідно до чинного законодавства, зокрема [Закону України Про освіту](#).

Це порушення є підставою для відмови у присудженні ступеня доктора філософії на будь-якому етапі розгляду дисертації, *а також для скасування раніше прийнятого рішення про присудження освітньо-наукового ступеня*

Використання технологій, які підтримують академічну доброчесність

У січні 2018 року Київський національний університет імені Тараса Шевченка уклав договір з ТОВ «АНТИПЛАГІАТ» на використання онлайн-сервісу (інформаційна система) під назвою **UNICHECK**

UNICHECK - це система виявлення збігів/ ідентичності/ схожості з текстовою інформацією, що міститься у Базі даних та/або мережі Інтернет на момент здійснення перевірки

Система **UNICHECK** здійснює лише технічну перевірку та виявляє текстові збіги, що допомагає експертам зробити висновок щодо наявності або відсутності академічної недоброчесності

«Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» затверджене Вченою радою Університету 02.03.2020 (протокол №8) та введене в дію наказом ректора Університету №197-32 від 10.03.2020

Культура академічної доброчесності

Формування та розвиток культури академічної доброчесності є одним із пріоритетів Київського національного університету імені Тараса Шевченка

НОРМАТИВНА БАЗА,

спрямована на забезпечення академічної доброчесності (1) :

- **Закони України: «Про авторське право і суміжні права», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про наукову і науково-технічну експертизу», «Про авторське право і суміжні права»**
- **Закон України «Про освіту»: ст. 42 визначено єдині для усіх рівнів освіти *види порушень академічної доброчесності (академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання), особливості дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу та види їхньої академічної відповідальності, а також права осіб, стосовно яких порушено питання щодо недотримання академічної доброчесності***
- **Закон України «Про вищу освіту»: п. 8 частини другої статті 16 передбачає обов'язкову наявність внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ЗВО**

НОРМАТИВНА БАЗА, спрямована на забезпечення академічної доброчесності (2) :

- **Рекомендації МОН України щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо) – лист №1/11-8681 від 15.08.2018**
- **Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, затверджене Вченою радою Університету 02.03.2020 (протокол №8) та введене в дію наказом ректора Університету №197-32 від 10.03.2020**
- **Інструктивний лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності» №1/9-263 від 20.05.2020**

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

**Інформація щодо процедури захисту дисертації
на здобуття наукового ступеня доктор філософії
(PhD) на сайті Науково-консультаційного центру:**

<http://scc.univ.kiev.ua/>